САНХҮҮГИЙН
ЗОХИЦУУЛАХ
ХОРОО

СЭНДБОКС ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ОРЧНЫ ТАНИЛЦУУЛГА

Сэндбоксын албаны дарга Б.Батчимэг

Финтек зах зээлийн өнөөгийн байдал

Зураг 1. Финтекийн салбарын жилийн орлого, өсөлтийн таамаглал

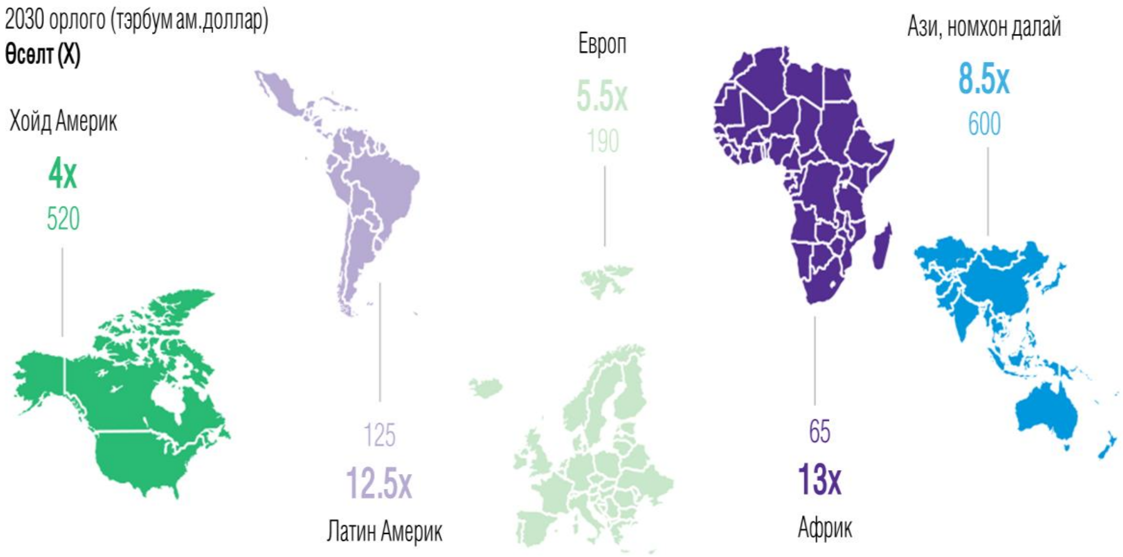

Зураг 2. Санхүүгийн салбарт тэргүүлэх бизнес салбаруудын орлого, өсөлтийн таамаглал

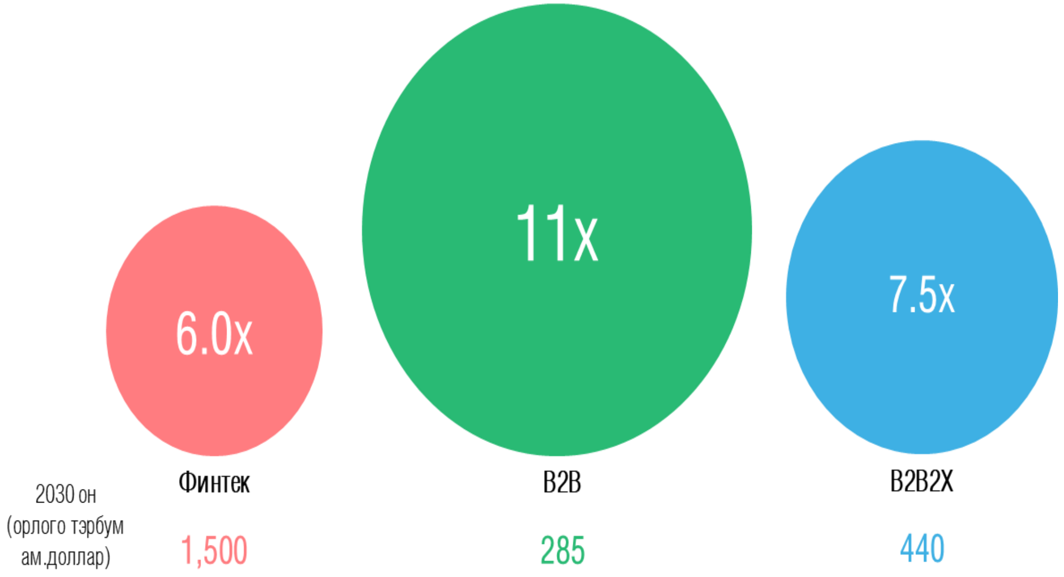

Эх сурвалж: Бостон консалтинг групп

САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРОО

Финтек зах зээлийн өнөөгийн байдал

Зураг 3. Монгол Улсын финтек экосистем

Финтек зах зээлийн өнөөгийн байдал

Финтек зохицуулалтын чиг хандлага

Хүлээх, ажиглах хандлага

Санхүүгийн зах зээлд гарсан аливаа технологийн дэвшил, инновацийг зохицуулахаасаа өмнө ажиглах, тухайн инновацийн зах зээлд үзүүлж буй нөлөөг ажиглах судлах, зохицуулалтын хэлбэр.

Турших, суралцах

Зах зээлд нэвтэрсэн инноваци тус бүрийг бодит зах зээлийн орчинд ажиллахыг нь зөвшөөрөн үйл ажиллагаанд нь багахан хяналт тавих, тохирох бодлогын хэрэгслийг хайж олох арга хэлбэр.

Инновацийг дэмжих төрийн оролцооны хандлага

Инноваци, технологийг дэмжсэн, ээлтэй зах зээлийн орчныг бүрдүүлэх зорилгоор төрийн байгууллагууд төрөл бүрийн хэрэгсэл ашиглан, финтекийн экосистемийг хөгжүүлэх.

Зохицуулалтын орчиндоо реформ хийх хандлага

Цоо шинэ бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, бизнесийн орчинд тохирсон шинэ хууль, дүрэм, журам боловсруулах, шинэ төрлийн тусгай зөвшөөрөл олгох, зохицуулалтын орчиндоо реформ хийх

Финтек зах зээлийн өнөөгийн байдал

“Ухаалаг санхүүгийн зах зээлийг хөгжүүлэх”

САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРООНЫ АЛСЫН ХАРАА

Хөрөнгө оруулагч, үйлчлүүлэгчдийн итгэлийг хүлээсэн ухаалаг санхүүгийн зах зээлийг цогцлооно.

ЭРХЭМ ЗОРИЛГО

Олон тулгуурт, хүртээмжтэй, цахим технологид суурилсан санхүүгийн зах зээлийг хөгжүүлнэ.

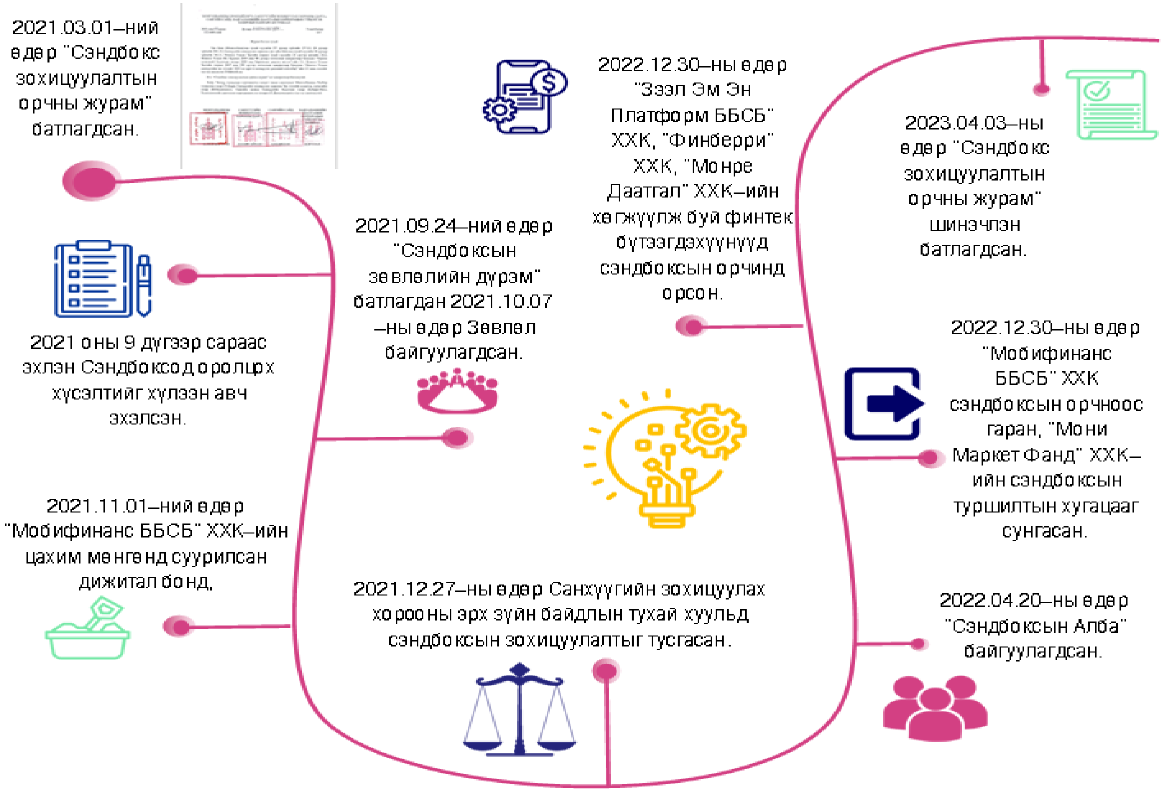

Сэндбокс зохицуулалт гэж юу вэ?

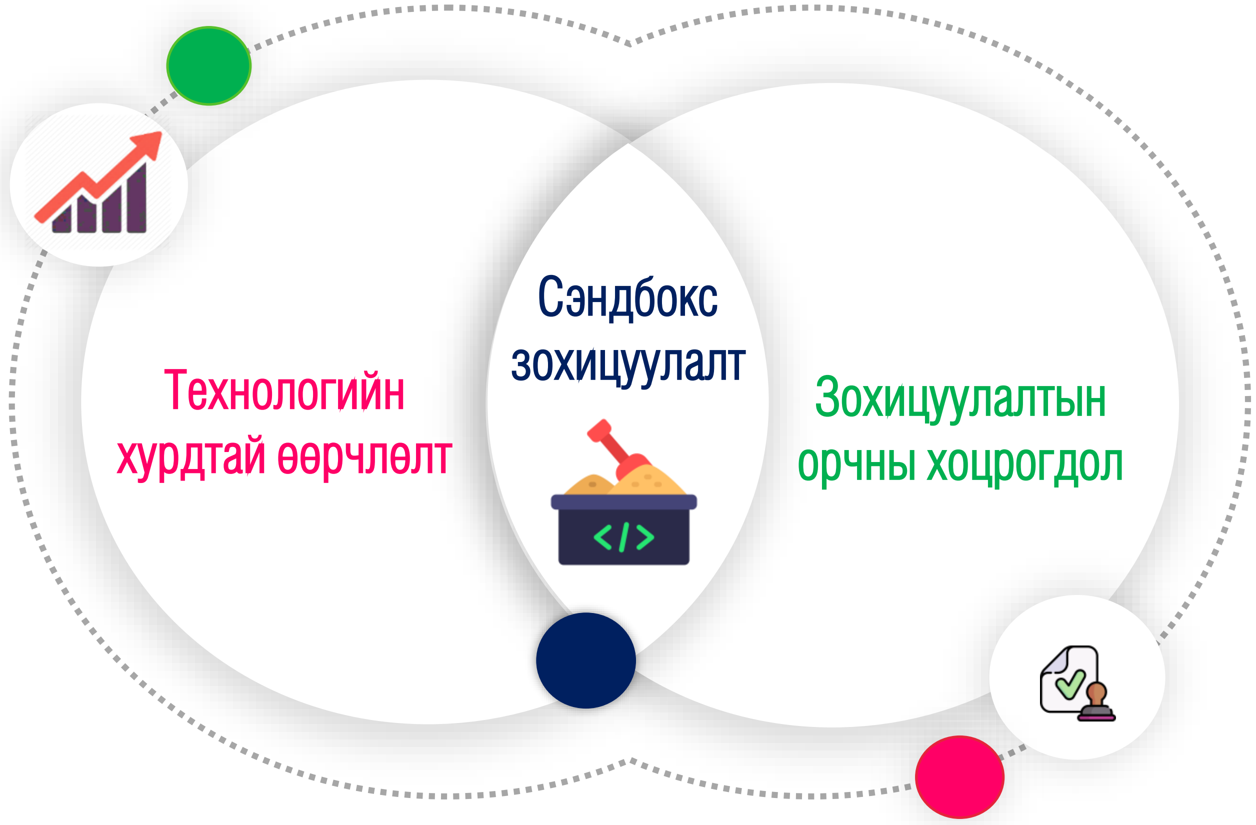

- ✓ Сэндбокс зохицуулалт нь Технологид суурилсан шинэлэг бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг зохицуулагч байгууллагын хяналт, зохицуулалт дор хязгаарлагдмал хүрээ, бодит орчинд, тодорхой цаг хугацаанд турших;
- ✓ Түүнчлэн, сэндбоксын тусламжтайгаар зохицуулагч байгууллагууд шинэ технологийн бүтээгдэхүүний шинж чанар, түүнд тохирсон зохицуулалтын хэлбэр мөн шинээр үүсэж болзошгүй эрсдэлийг тодорхойлох боломж бүрддэг.
- ✓ Санхүүгийн зохицуулах хорооны дарга, Сангийн сайд, Монголбанкны Ерөнхийлөгчийн 190/71/А–72 тоот хамтарсан тушаалаар “Сэндбокс зохицуулалтын орчны журам”–ыг шинэчлэн баталсан.

Сэндбокс зохицуулалт олон улсад

Зураг 4. Инновацын хаб болон сэндбокс зохицуулалтын орчныг нэвтрүүлсэн орнуудын тархалт

+90

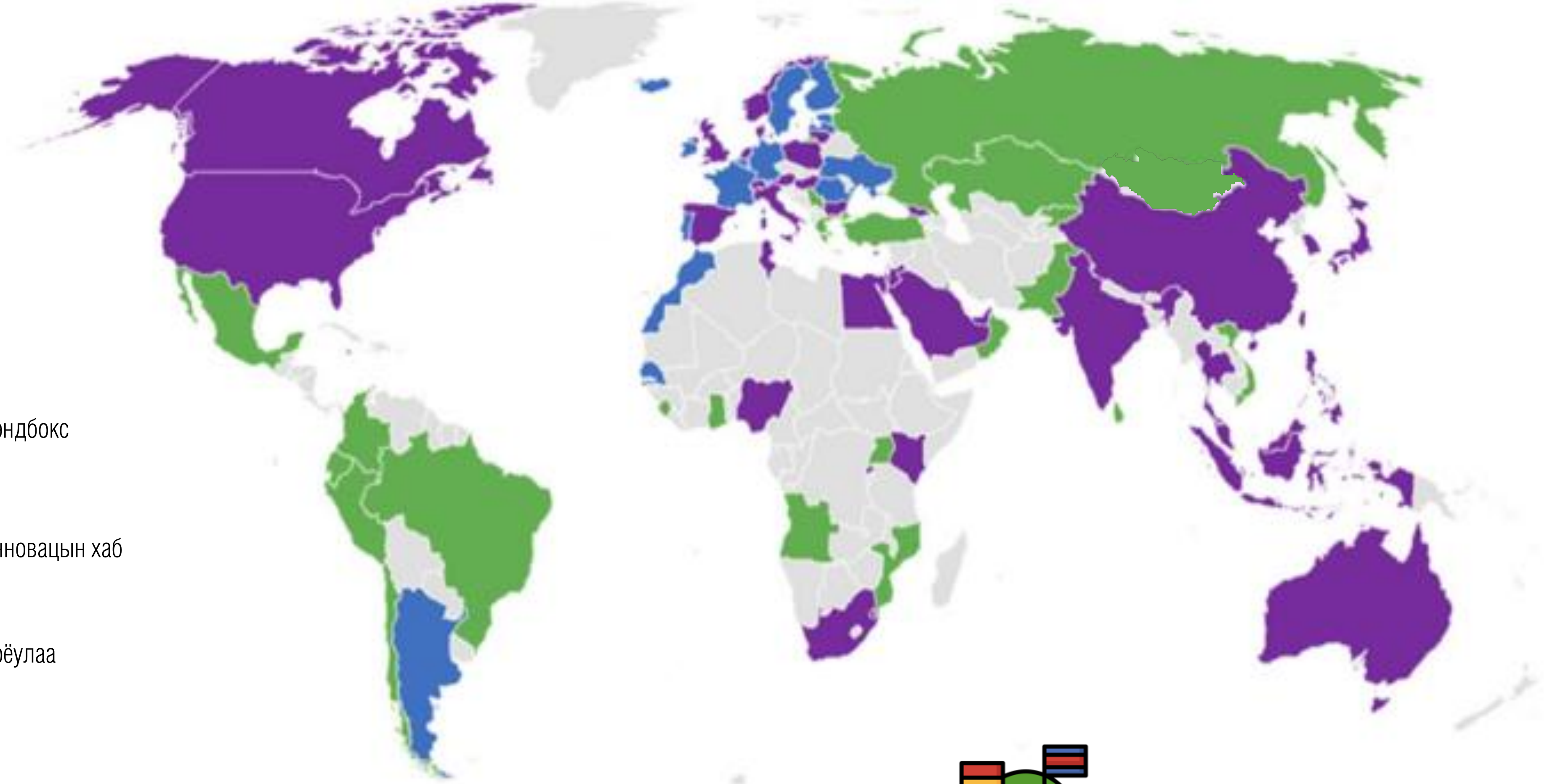

Сэндбокс

Инновацын хаб

Хоёулаа

39.5% Хөгжингүй улс

60.5% Хөгжиж буй улс

Сэндбоксод турших бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ

Сэндбоксод дараах бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг хамруулна:

- ✓ Санхүүгийн зах зээлд шинээр нэвтэрч байгаа, эсхүл ижил төстэй санхүүгийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээтэй харьцуулахад санхүүгийн зах зээл болон хэрэглэгчийн хүртэх үр ашгийг нэмэгдүүлэх;
- ✓ Шинээр нэвтрүүлж буй технологи, шийдэлтэй холбогдуулан зохицуулалтын орчин бүрдээгүй, эсхүл одоо байгаа зохицуулалтын орчинд өөрчлөлт оруулах шаардлага үүссэн;
- ✓ Санхүүгийн зохицуулалтын орчинд шинээр нэвтэрч буй технологийн шийдэл буюу регтек;
- ✓ Санхүүгийн зохицуулагч байгууллага болон бодлого гаргагчдын зүгээс тодорхой асуудлыг шийдвэрлэх зорилгоор санал болгосон бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ болон бусад.

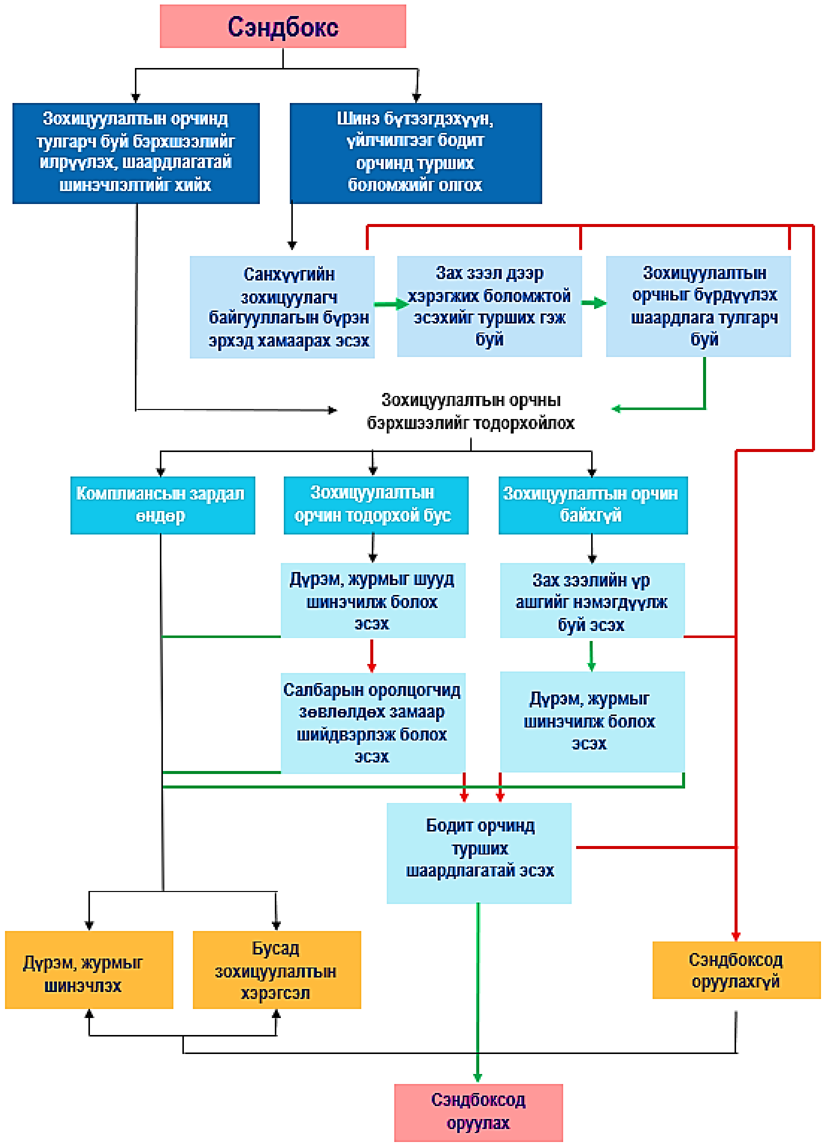

Сэндбоксын зөвлөл, алба

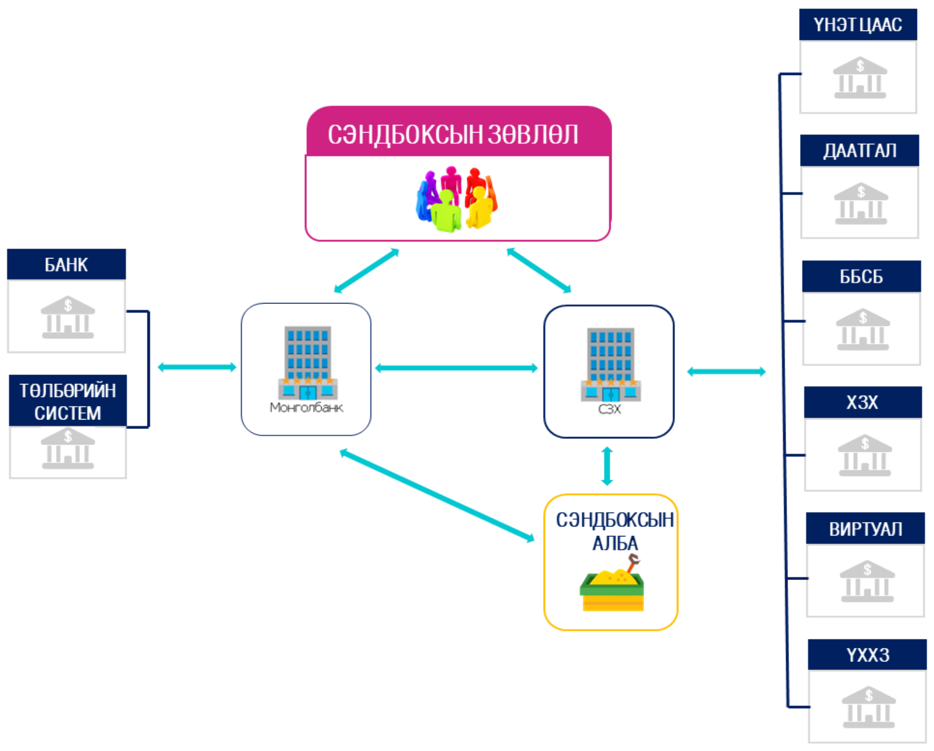

Зөвлөл нь дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

- ✓ Сэндбоксын албаны санал, дүгнэлтийг үндэслэн сэндбоксын нөхцөл, хязгаарлалтыг тодорхойлж, сэндбоксод оруулах эсэх зөвлөмжийг гарган холбогдох санхүүгийн зохицуулагч байгууллагад хүргүүлэх;
- ✓ сэндбокс дуусгавар болох үед холбогдох зөвлөмжийг гаргах;
- ✓ сэндбоксод амжилттай туршигдсан бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг зах зээлд нэвтрүүлэхэд шаардлагатай зохицуулалтын орчны талаарх зөвлөмж гаргах;
- ✓ сэндбоксын үйл ажиллагаа болон технологид суурилсан ухаалаг санхүүгийн зах зээлийг хөгжүүлэхэд чиглэсэн бодлогын санал дэвшүүлэх.

Сэндбоксын алба нь дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

- ✓ сэндбоксод орох, сэндбоксын туршилтын хугацааг сунгах, сэндбоксоос гарах хүсэлтийг хүлээн авч, холбогдох судалгаа, шинжилгээг гүйцэтгэж, чиглэл хариуцсан албан хаагчтай хамтран санал, дүгнэлт боловсруулан Зөвлөлд танилцуулах;
- ✓ оролцогчийн сэндбоксын хэрэгжилтийг үнэлэх гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт, бизнес төлөвлөгөөтэй танилцан шаардлагатай тохиолдолд холбогдох саналыг бизнес төлөвлөгөөнд тусгуулах;
- ✓ оролцогчдыг бүртгэн тэдгээрийн үйл ажиллагаанд чиглэл хариуцсан албан хаагчтай хамтран хяналт тавьж, зөвлөгөө өгч ажиллах;
- ✓ сэндбоксын үйл ажиллагаа болон технологид суурилсан санхүүгийн зах зээлийн талаар холбогдох судалгаа, шинжилгээг гүйцэтгэж, төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлэх санал боловсруулах.

Сэндбокс зохицуулалтын үе шат

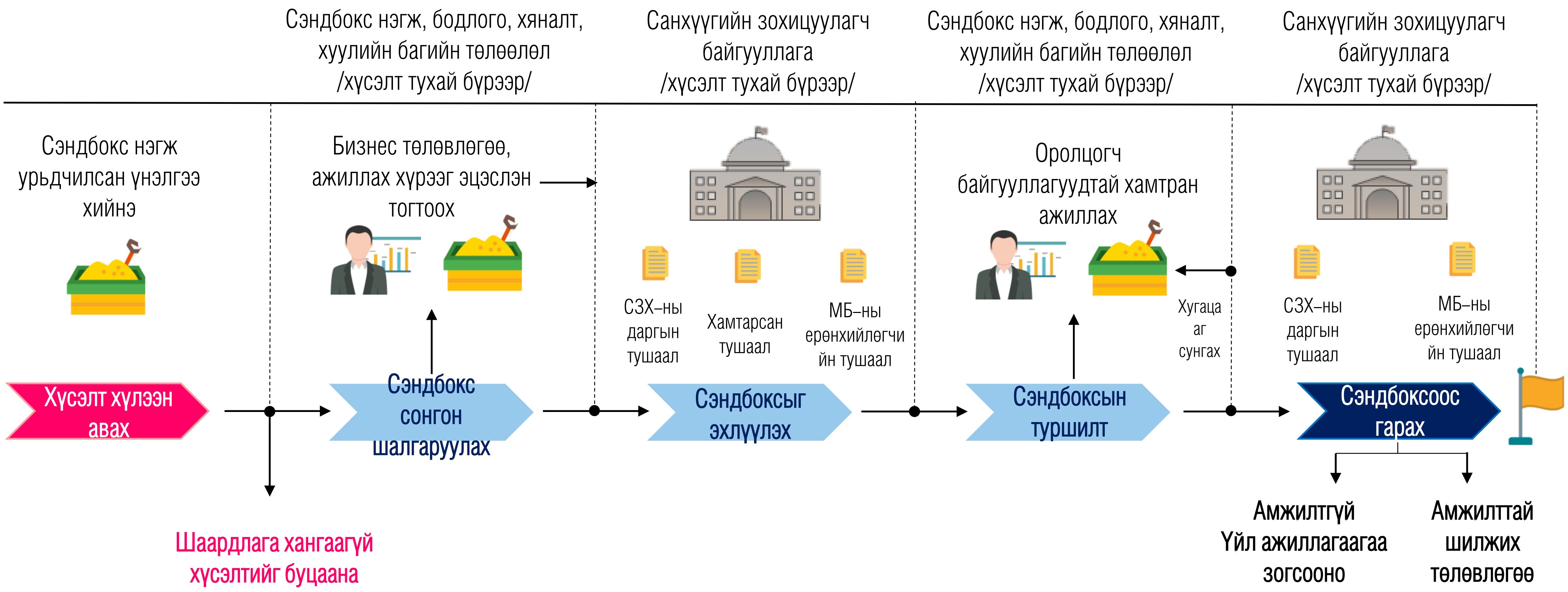

Сэндбоксод ирсэн хүсэлт

Зураг 5. Сэндбоксод ируулсэн хүсэлт

Сэндбоксод туршигдаж буй бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ

“Мони Маркет Фанд” ХХК – ББСБ–уудын репо хэлцлийн зуучлалын платформ

Money Market Fund

705
Удаагийн хэлцэл

Худалдан авагч

Платформ

Худалдагч

118.4 тэрбум төгрөг

Дундаж хугацаа
32 хоног

Дундаж хүү
17.2%

“Монре Даатгал” ХХК – Лайка инсуртек аппликэйшн

1387
Бүртгэлтэй харилцагч

206 даатгуулагч
5 хэлбэр
15 төрөл

Смарт төхөөрөмжийн даатгал	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	Эрүүл мэндийн даатгал
1.4%	5.7%	92.9%

Сэндбоксод туршигдаж буй бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ

“Зээл Эм Эн ББСБ” ХХК– P2P зээлийн платформ

Дундаж хугацаа 3 сар

Олгосон зээлийн дүн 398.6 сая

293.3 сая Зээлийн үлдэгдэл

Дундаж хүү 2.0%

Хэвийн зээл	Хугацаа хэтэрсэн	Чанаргүй
100.0%	0.0%	0.0%

“Финберри” ХХК– Хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээ (зээл, урамшуулал, хандивт суурилсан)

Төслийн дундаж хугацаа 19 хоног

Татсан санхүүжилтийн дүн 41.6 сая төгрөг

273 Хөрөнгө оруулагч

6 төслийн санхүүжилт

Хөрөнгө оруулагчид насны бүлгээр

18–35 нас	36–45 нас	46–55 нас	55+ нас
74.0%	20.7%	4.5%	0.8%

Сэндбокс зохицуулалт цаашид...

- ✓ Зохицуулалтын тодорхойгүй байдлыг арилгах: Зөвхөн шинэ технологийн өөрчлөлтөөс гадна одоо байгаа зохицуулалт, хяналттай холбоотой санал, хүсэлт их ирж буй;
- ✓ Сэндбокс зохицуулалт нь хувийн хэвшил, бизнес эрхлэгчтэй холбогдох гол суваг болж байна;
- ✓ Шинэлэг бүтээгдэхүүн үйлчилгээг нэмэгдүүлэх, суптекийг хөгжүүлэх;Өрсөлдөөнийг дэмжих, санхүүгийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх нөхцөлийг бий болгох, гадаад дотоодын хөрөнгө оруулалтыг татах;
- ✓ Салбарын судалгаа, шинжилгээ, сургалтын төвтэй болох.

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД БАЯРЛАЛАА